

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 10. 2015
COM(2015) 546 final

2015/0254 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26
ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane
z pridanej hodnoty**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada, konajúc jednomyselne na návrh Komisie, opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby zaviedol osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Listom, ktorý Komisia zaevidovala 8. apríla 2015, Lotyšsko požiadalo o povolenie ďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od všeobecných zásad upravujúcich právo na odpočet DPH na vstupe v súvislosti s určitými osobnými motorovými vozidlami. Spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti Lotyšsko predložilo správu o uplatňovaní vykonávacieho rozhodnutia Rady 2013/191/EÚ, ktorá obsahuje aj preskúvanie plánovaného percentuálneho podielu na obmedzenie práva na odpočet. Žiadosť a správa boli doplnené 30. júla 2015.

Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala ostatné členské štáty o žiadosti predloženej Lotyšskom listami z 21. a 24. augusta 2015. Listom z 24. augusta 2015 Komisia oznámila Lotyšsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

Všeobecný kontext

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo na odpočet DPH účtovanej pri nákupe tovaru a služieb na účely zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) tej istej smernice sa vyžaduje, aby sa použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku, na súkromné účely, považovalo za poskytovanie služieb za protihodnotu, ak bola DPH za tento tovar odpočítateľná. Tento systém umožňuje vrátenie pôvodne odpočítanej DPH v spojitosti s používaním na súkromné účely.

Je zložité uplatňovať tento systém v prípade osobných motorových vozidiel, a to najmä preto, že je ťažké určiť predel medzi použitím na súkromné a použitím na podnikateľské účely. Ak sa vedú záznamy, ich vedenie a kontrola predstavujú pre podniky aj správne orgány dodatočnú záťaž, a to aj v prípade, keby Lotyšsko využilo možnosť stanovenú v článku 168a smernice o DPH obmedziť odpočet na výdavky spojené so služobnými vozidlami úmerne ku skutočnému používaniu zdaniteľnou osobou na podnikateľské účely.

S cieľom zjednodušiť výber DPH a bojovať proti daňovým únikom Lotyšsko v roku 2011 požiadalo o individuálnu odchýlku, ktorá by mu umožnila obmedziť právo na odpočet na 80 % v súvislosti s určitými osobnými motorovými vozidlami. Žiadosť o odchýlku Rada schválila rozhodnutím 2013/191/EÚ z 22. apríla 2013 a platnosť odchýlky sa skončí 31. decembra 2015. Niektoré kategórie vozidiel boli z tohto obmedzenia výslovne vylúčené, ako napríklad vozidlá zakúpené na účely opätovného predaja, prenájmu alebo lízingu, vozidlá používané na prepravu cestujúcich (napríklad taxislužby) alebo tovaru, vozidlá používané na cvičné jazdy v autoškolách, vozidlá používané pri poskytovaní bezpečnostných alebo pohotovostných služieb, vozidlá používané ako predváždzacie modely pri predaji vozidiel. Podniky by boli zároveň oslobodené od povinnosti zúčtovať daň z používania na súkromné účely.

Lotyšsko predložilo v súlade s článkom 6 písm. b) uvedeného rozhodnutia správu o uplatňovaní daného rozhodnutia, ktorá obsahuje aj preskúmanie percentuálneho obmedzenia.

Na základe informácií, ktoré Lotyšsko poskytlo, sa zdá, že 80 % sadzba odpočtu už nezodpovedá súčasnej situácii a že by sa mala znížiť na 50 %. Lotyšsko dokladá nové percentuálne obmedzenie štatistickými údajmi odvodenými z osobitnej dane na ľahké úžitkové vozidlá vo vlastníctve alebo v držbe obchodných subjektov, ktoré sú používané na súkromné aj podnikateľské činnosti. Podľa informácií, ktoré Lotyšsko predložilo, osobitná daň bola zaplatená za 79 % všetkých ľahkých vozidiel spôsobilých na premávku na pozemných komunikáciách vo vlastníctve alebo v držbe právnických osôb. Lotyšské orgány okrem toho konštatujú, že percentuálny podiel právnických osôb, ktoré majú aspoň jedno registrované ľahké úžitkové vozidlo a ktoré platia osobitnú daň z ľahkých úžitkových vozidiel, predstavoval 87,6 % v roku 2012, 92,5 % v roku 2013 a 86,2 % v roku 2014. Okrem toho 99,6 % registrovaných podnikov v Lotyšsku sú malé a stredné podniky. Lotyšsko sa domnieva, že z týchto štatistických údajov, ktoré sa vzťahujú väčšinu zdaniteľných osôb, možno vyvodiť, že ich využívanie osobných motorových vozidiel na súkromné účely celkovo zodpovedá 50 %. Nové percentuálne obmedzenie by sa preto malo stanoviť na 50 %.

Všetky ostatné podmienky odchýlky sa budú uplatňovať aj naďalej. Nový systém sa teda bude uplatňovať na všetky osobné motorové vozidlá najviac s ôsmimi sedadlami okrem sedadla vodiča a do určitej hmotnosti, ktoré sa nevyužívajú výlučne na podnikateľské účely. Zároveň osobné motorové vozidlá, ktoré sa využívajú na určité osobitné činnosti, by sa mali z obmedzenia práva na odpočet vylúčiť a malo by sa k nim pristupovať podľa bežných pravidiel: vozidlá zakúpené na účely opätovného predaja, prenájmu alebo lízingu; vozidlá používané na prepravu cestujúcich (napríklad taxislužby) alebo tovaru; vozidlá používané na cvičné jazdy v autoškolách; vozidlá používané pri poskytovaní bezpečnostných alebo pohotovostných služieb; vozidlá používané ako predvádzacie modely pri predaji vozidiel.

Vzhľadom na zmenu percentuálneho podielu je nová odchýlka vhodnejšia než predĺženie platnosti existujúcej odchýlky. Nová odchýlka by mala byť časovo obmedzená do 31. decembra 2008, aby sa dalo posúdiť, či sú podmienky, na ktorých sa odchýlka zakladá, naďalej platné. Každú žiadosť o predĺženie platnosti by mala sprevádzať správa zahŕňajúca preskúmanie uplatňovaného percentuálneho podielu, a žiadosť so správou by sa mali Komisii zaslať spoločne do 31. marca 2018.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky**

Podobné odchýlky v súvislosti s právom na odpočet boli udelené iným členským štátom (vrátane Lotyšska rozhodnutím 2013/191/EÚ z 22. apríla 2013).

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určí, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočet DPH. Dovtedy Rada dáva členským štátom právo zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali 1. januára 1979. Preto existuje celý rad ustanovení o zachovaní *status quo*, ktorými sa obmedzuje právo na odpočet v súvislosti s osobnými motorovými vozidlami.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Neuplatňuje sa.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade iných ako výlučných právomocí)**

Tento návrh patrí do výlučnej právomoci Únie vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom sa zakladá. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Toto rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti odchýlky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to bojovať proti daňovým únikom a zjednodušiť výber DPH.

- **Výber nástrojov**

Podľa článku 395 smernice o DPH je odchýlka od spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe povolenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Okrem toho je rozhodnutie Rady najvhodnejším nástrojom, pretože môže byť určené jednotlivým členským štátom.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh sa zakladá na žiadosti predloženej Lotyšskom a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Návrh rozhodnutia sa v prvom rade zameriava na zjednodušenie výberu DPH v súvislosti s osobnými motorovými vozidlami, ktoré sa čiastočne používajú na nepodnikateľské účely, a má preto potenciálny pozitívny vplyv. Zároveň sa tak čelí daňovým únikom spôsobeným nesprávnym vedením záznamov.

Vzhľadom na úzky rozsah pôsobnosti danej odchýlky a na jej dočasné uplatňovanie bude vplyv v každom prípade obmedzený

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Únie.

5. **ĎALŠIE PRVKY**

- **Plány vykonávania a monitorovanie, spôsob hodnotenia a podávania správ**

Návrh zahŕňa doložku o ukončení platnosti – automatickú lehotu stanovenú v prípade tejto odchýlky na 31. decembra 2018.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Listom, ktorý Komisia zaevidovala 8. apríla 2015, Lotyšsko požiadalo o povolenie za určitých podmienok ďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES s cieľom obmedziť právo na odpočet pri výdavkoch týkajúcich sa určitých osobitných motorových vozidiel, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely. Žiadosť bola doplnená 30. júla 2015.
- (2) V súlade s článkom 395 ods. 2 druhým pododsekom smernice 2006/112/ES Komisia informovala ostatné členské štáty o žiadosti Lotyšska listami z 21. a 24. augusta 2015. Listom z 24. augusta 2015 Komisia oznámila Lotyšsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.
- (3) V článkoch 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľnej osoby na odpočet dane z pridanej hodnoty (DPH) účtovanej na tovar, ktorý jej bol dodaný, a služby, ktoré jej boli poskytnuté, v prípade použitia na účely jej zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa uvádza požiadavka zúčtovať DPH v prípade, keď sa majetok podniku využíva na iné než podnikateľské účely.
- (4) Vykonávacím rozhodnutím Rady 2013/191/EÚ² sa Lotyšsku povolilo zaviesť odchyľujúce sa opatrenie podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES s cieľom obmedziť právo na odpočet DPH na vstupe na 80 %, pokiaľ ide o nákup, lízing, nadobudnutie v rámci EÚ a dovoz konkrétnych osobných motorových vozidiel, ako aj súvisiace náklady vrátane nákupu pohonných látok, keď sa tieto vozidlá nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely. Platnosť vykonávacieho rozhodnutia Rady 2013/191/EÚ sa má skončiť 31. decembra 2015.
- (5) Lotyšsko spolu so žiadosťou predložilo správu o uplatňovaní vykonávacieho rozhodnutia Rady 2013/191/EÚ, ktorá obsahuje aj preskúmanie plánovaného percentuálneho podielu obmedzenia práva na odpočet. Na základe informácií, ktoré Lotyšsko poskytlo, sa zdá, že 80 % sadzba odpočtu už nezodpovedá súčasnej situácii

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 113, 25.4.2013, s. 11.

a že by sa mala znížiť na 50 %. Informácie sa zakladajú na štatistických údajoch odvodených z osobitnej dane na ľahké úžitkové vozidlá vo vlastníctve alebo v držbe obchodných subjektov, ktoré sú používané na súkromné aj podnikateľské činnosti.

- (6) Obmedzenie práva na odpočet na základe tohto opatrenia by sa malo uplatňovať na DPH zaplatenú pri kúpe, lízingu, nadobudnutí v rámci Spoločenstva a dovoze konkrétnych osobných motorových vozidiel a zo súvisiacich nákladov vrátane nákupu pohonných látok.
- (7) Opatrenie by sa malo uplatňovať len na osobné motorové vozidlá s maximálnou povolenou hmotnosťou nepresahujúcou 3 500 kg a najviac ôsmimi sedadlami okrem sedadla vodiča. Akékoľvek používanie osobných motorových vozidiel s maximálnou povolenou hmotnosťou nad 3 500 kg alebo viac ako ôsmimi sedadlami okrem sedadla vodiča na nepodnikateľské účely je zanedbateľné z dôvodu povahy týchto vozidiel alebo druhu podnikania, na aké sa využívajú. Mal by sa poskytnúť aj podrobný zoznam konkrétnych osobných motorových vozidiel, na ktoré sa dané povolenie nevzťahuje na základe ich osobitného použitia.
- (8) Lotyšsku by sa preto malo povoliť uplatňovanie tohto opatrenia na obmedzené obdobie do 31. decembra 2018.
- (9) Ak by Lotyšsko požiadalo o ďalšie predĺženie platnosti odchyľujúceho sa opatrenia na obdobie po roku 2018, spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti by Komisii malo do 31. marca 2018 predložiť správu.
- (10) Odchýlka bude mať len zanedbateľný účinok na celkovú výšku príjmov z dane vybranej na stupni konečnej spotreby a nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchylne od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa Lotyšsku povoľuje obmedziť na 50 % právo na odpočet dane z pridanej hodnoty (DPH) z výdavkov na osobné motorové vozidlá, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely.

Článok 2

Odchylne od článku 26 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES Lotyšsko nepovažuje používanie osobných motorových vozidiel, ktoré sú majetkom podniku zdaniteľnej osoby, na súkromné účely za poskytovanie služieb za protihodnotu v prípade, že dané vozidlo podlieha obmedzeniu práva na odpočet povolenému podľa článku 1 tohto rozhodnutia.

Článok 3

K výdavkom uvedeným v článku 1 patria nákup, lízing, nadobudnutie v rámci Únie a dovoz takýchto vozidiel, ako aj výdavky spojené s údržbou, opravou a pohonnými látkami pre takéto vozidlá.

Článok 4

Toto rozhodnutie sa uplatňuje len na osobné motorové vozidlá s maximálnou povolenou hmotnosťou nepresahujúcou 3500 kg a najviac ôsmimi sedadlami okrem sedadla vodiča.

Článok 5

Články 1 a 2 sa neuplatňujú na tieto kategórie osobných motorových vozidiel:

- a) vozidlá zakúpené na účely opätovného predaja, prenájmu alebo lízingu;
- b) vozidlá používané na spoplatnenú prepravu cestujúcich vrátane taxislužieb;
- c) vozidlá používané na prepravu tovaru;
- d) vozidlá používané na cvičné jazdy v autoškole;
- e) vozidlá používané na poskytovanie bezpečnostných služieb;
- f) vozidlá používané ako pohotovostné vozidlá;
- g) vozidlá používané ako predvádzacie modely pri predaji vozidiel.

Článok 6

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia.
Toto rozhodnutie sa bude uplatňovať od 1. januára 2016. Jeho platnosť sa končí 31. decembra 2018.
2. Prípadná žiadosť o predĺženie platnosti povolenia stanoveného v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 31. marca 2018 a pripojí sa k nej správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho podielu stanoveného v článku 1.

Článok 7

Toto rozhodnutie je určené Lotyšskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*